

האר"ת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת צו - שבת הגדול
תשפ"ו
גיליון 304

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

החדש הזה לכם

פניני פרשה

"צו את אהרן ואת בניו" (ו ב)

בדברי רש"י 'אין צו אלא לשון זירוז'. ואפ"ל בלשון 'צו' לשון 'ציווי', ע"ד המובא על רב יוסף (ילקוט שמעוני במדבר לה) שאמר: כיון דשמעית להא דאמר רבי חנינא, גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה - עבידנא יומא טבא לרבנן. וזירוז' הוא ענין של 'שמחה' (לקו"מ קנ"ה). ובארכה בליק"ה אישות ד. י"ט עה"פ וירץ אברהם). וזהו 'צו' לשון 'ציווי' - שזהו: 'מצווה ועושה' - בזריזות ושמחה, שעביד יומא טבא. ולמעשה נלמד בכאן, בציווי של ה', ובקיום מצוותיו, לעשותם בזריזות ובשמחה, וכבר ידוע מדברי האר"י הק' בגודל מעלת עשיית המצוות בשמחה.

כן אפ"ל: ע"פ דברי חז"ל (שבת כ.): שכהנים זריזים הם, וזהו: 'צו את אהרן ואת בניו', לשון זריזות - אצל כהנים.

ולכך אפשר להוסיף, הכתוב בסמיכות: 'זאת תורת העולה', שהיא אב בית לכלל עבודת הכהנים, דהא הכל נמשך משורש התורה, שטמונה בה כלל המידות, גם מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. ובליקוטי מוהר"ן (תורה ל"א): שאותיות התורה הם החיות של כל דבר, והם מנהיגים את העולם. ובכאן שורש מידת הזריזות של כהנים, כתוב: 'זאת תורת' ששרשם בתורה.

כן אפ"ל ע"פ המובא בליקוטי הלכות (נט"ו שחרית ב ו): שע"י הזריזות מחיים את המוחין והדעת, ועי"ז זוכה לזיכרון. וזהו זריזות כאן באהרן ובניו, ונאמר אצל אהרן (שמות כ"ח כ"ט): 'לזכרון לפני ה' תמיד'. ענין זיכרון.

"צו את אהרן" (ו ב)

אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חיסרון כיס' (רש"י).

אפ"ל ע"פ המובא בספר המידות (צדקה נו): 'כשאתה עושה מצוה תראה שהמצווה לא תהיה בחינם, אלא בכסף מלא'. אי"כ חשיבות המצווה בכסף היא הרבה יותר חשובה. וכמה שהדבר חשוב היצר מתגבר ביותר, וכמובא בחז"ל: שכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו. וכן בליקוטי מוהר"ן (ס"ו): שכל מה שהנחשק גדול ביותר כן יש לו מניעות יותר. ולכך במצווה שיש בו חיסרון כיס, שיש לו חשיבות יתירה צריך זירוז ביותר.

"זאת תורת העלה היא העלה" (ו א)

בדברי המדרש (מד"ר ויקרא ז): קרבן עולה, על הרהור הלב היא באה לכפר. ובאפשר לומר: שהר"ת והס"ת של: 'העלה היא

היסח הדעת

וכה היה שח החסיד רבי לוי בנדר סביב זהירות המחשבה (דיבורי אמונה ד): מוצאים אנו שבמכתביו לבנו רבי יצחק, בין יתר דברי החיזוק והעידוד המלהיבים, אינו מפסיק מוהר"ת מלהדריך ולחזק אותו אודות סידור המחשבה. אגב, פעם שאלנו את רבי אברהם ב"ר נחמן על מהותו של רבי יצחק בן מוהר"ת (כי הרי רבי אברהם ב"ר נחמן הספיק עוד להכיר היטב את רבי יצחק, כי רבי יצחק נולד בשנת תקס"ח, עלה לארץ ישראל בשנת תרכ"ח ונסתלק בשנת תר"ל. שנה ומחצה בלבד היה בארץ ישראל, והיה חשוב ונכבד מאוד בעיני כולם ונפטר שם בשם טוב. מקום מנוחתו בבית החיים הישן בצפת, בסמוך לציון מרן הבית יוסף).

רבי אברהם שנולד בשנת תר"ט, הספיק עוד להכיר את רבי יצחק קרוב לעשרים שנה. ושאלנו אותו מדוע היה זקוק רבי יצחק למעינות כאלו של חיזוק מאביו, כפי שרואים בריבוי המכתבים אליו בספר 'עלים לתרופה'.

וזו הייתה תשובתו של רבי אברהם: רבי יצחק היה עובד ה' מופלג, שכל הזמן היה דבוק בהשי"ת, ואם הסיח דעתו ורעיונותיו לרגע אחד מהשי"ת - תיכף הביע את זעקתו במכתבים לאביו, שנדמה להקורא בהם כאילו היה אדם בשוט מהשוק שעוברים עליו ללא גבול ירידה בעבודת ה'. אבל לא כן היה הדבר, הוא היה אדם גדול מאוד, ועובד ה' מופלג, ודווקא מחמת זאת היה זקוק לחיזוק אף על כל ירידה הקלה ביותר.

מעקה ושמירה למחשבה

ויעויין עוד בליקוטי הלכות (מעקה ושמירת הנפש א), ובלשונו: "כי צריך לשמור המוח מאד לבלי להניח השכל והמחשבה שבמוח לצאת ולהתפשט חוץ לגבול הקדושה, לחשוב מחשבות חוץ ח"ו. וזהו בחינת מעקה שצריך לעשות מעקה ומחיצה לגג הבית... וצריך לשמרו מאוד ולעשות לו מעקה ומחיצה וגבול כדי שלא להניחו לצאת לחוץ לחשוב מחשבה חיצונה ח"ו בבחינת: "ואמר לים עד פה תבא ופה ישית בגאון גלך".

כי השכל שהוא בחינת ים החכמה, דרכו להתרומם ולהתשנא תמיד לחפוף לצאת לחוץ ע"י הגלים, שהם בחינת התגברות המחשבות שמתגברין ורוצין לעלות ולצאת לחוץ ח"ו. והשי"ת גרע עלך השכל עד פה תבא, ופה ישית וכי שצריך להכניע המחשבה לבלי להניחה לצאת לחוץ להכניעים ולשברם שלא יצאו מגבול הקדושה..."

זהירות... מחשבות - כוח גדול ורב טמון בהם לביש ולטובה.

במקום אשר תישחט העולה תישחט החטאת

ועד כמה חמורה היא פגם המחשבה ממה שנלמד בפרשתנו, נוכל ללמוד מדברי ה"נועם אלימלך" שכתב שדבר זה נלמד מהכתוב בפסוק: "זאת תורת החטאת במקום אשר תישחט העולה תישחט החטאת לפני ה' קודש קדשים הוא", השווה הכתוב חטאת לקרבן העולה בזה ויכולין לשמוע קול מרחוק מאד כגון כשיריון בקני שרפה (שקורין הורמאטעס) יכולין לשמוע למרחוק מאוד. והראיה יכולה להשיג ולהגיע עוד יותר ויותר כי בהראיה יכולין לראות ולהביט על השמים. נמצא שכל בחינה שהיא גבוה יותר למעלה היא יכולה להשיג ולהגיע יותר. והמחשבה היא גבוה מאד למעלה מן הכל ויכולה להשיג ולהגיע למעלה למעלה על כן צריכין לשמרה מאוד. ובליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ה): "כשאדם מכניס בתוך שכלו הקדוש מחשבות חיצוניות, הם חכמות חיצוניות, אזי נתמעט קדשת שכלו, כפי תפיסת המקום של חכמה חיצוניות, שכל חיצוני, כגון שכל הקדש. והחכמה חיצוני היא נעוץ בתוך השכל הקדש כקנה, ומחסר מקום הקדשה. ועל זה הקנה, היינו זה השכל, מתלקטים ומתחברים כל המדות רעות ומגונות: ובהמשך בתורה מיט: "ומחשבות טובות שבלב, הן יצרין טבין. שעל ידן נתגלגלן פעולות ומדות טובות, והינו יצירה לטב. וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם הלב, בבחינת ערלת לב. ומקלקל את הבריאה... נמצא כשאדם חושב מחשבות טובות בלבו איך לעבוד את השם יתברך, בזה נעשה לבו, בבחינת: "צור לבבי", ובבחינת: "ולבי חלל בקרבי", שבתוך החלל יתגלו פעולותיו. ועל ידי פעולותיו ומידותיו הטובים, יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה. (ועיין עוד בליק"ע המשולש על כך).

גודל יקרת מעלת המחשבה

ועל גודל מעלת ויקרת המחשבה בשרשה נוכל ללמוד מהא המובא בשיחות הר"ן (ישחה מו): "צריך לשמור את המחשבה מאוד כי ממחשבה יכול להיות נעשה דבר חיוני ממש.

ודע שכל בחינה שהיא גבוה למעלה יותר אצל האדם היא יכולה להגיע ולהשיג יותר. כמו למשל, עם הרגל יכולין להשליך איזה דבר למעלה, אבל עם היד יכולין להשליך למעלה יותר. ובהדיבור יכולין להשיג ולהגיע יותר ויותר, כי בהדיבור יכולין לדבר למרחוק. והשמיעה היא גבוה יותר ויכולין לשמוע קול מרחוק מאד כגון כשיריון בקני שרפה (שקורין הורמאטעס) יכולין לשמוע למרחוק מאוד. והראיה יכולה להשיג ולהגיע עוד יותר ויותר כי בהראיה יכולין לראות ולהביט על השמים. נמצא שכל בחינה שהיא גבוה יותר למעלה היא יכולה להשיג ולהגיע יותר. והמחשבה היא גבוה מאד למעלה מן הכל ויכולה להשיג ולהגיע למעלה למעלה על כן צריכין לשמרה מאוד. ובליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ה): "כשאדם מכניס בתוך שכלו הקדוש מחשבות חיצוניות, הם חכמות חיצוניות, אזי נתמעט קדשת שכלו, כפי תפיסת המקום של חכמה חיצוניות, שכל חיצוני, כגון שכל הקדש. והחכמה חיצוני היא נעוץ בתוך השכל הקדש כקנה, ומחסר מקום הקדשה. ועל זה הקנה, היינו זה השכל, מתלקטים ומתחברים כל המדות רעות ומגונות: ובהמשך בתורה מיט: "ומחשבות טובות שבלב, הן יצרין טבין. שעל ידן נתגלגלן פעולות ומדות טובות, והינו יצירה לטב. וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם הלב, בבחינת ערלת לב. ומקלקל את הבריאה... נמצא כשאדם חושב מחשבות טובות בלבו איך לעבוד את השם יתברך, בזה נעשה לבו, בבחינת: "צור לבבי", ובבחינת: "ולבי חלל בקרבי", שבתוך החלל יתגלו פעולותיו. ועל ידי פעולותיו ומידותיו הטובים, יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה. (ועיין עוד בליק"ע המשולש על כך).

שירת הפרשה

על מִחְשַׁבְתְּ הַלֵּב אֶתָּא וְבָא קֶרְבָּן עֲלֶה
הַרְחֹרְרֵי הַלֵּב מִכְפָּרִים בְּהַקְרִיבָם בְּבֵית הַבְּחִירָה.
זאת תֹּרַת הַחֲטָאת בְּמִקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֶלֶה
לְמִדֵּים מִקָּאן שְׁגַם עַל מִחְשַׁבְתָּה נִצְרַכְתָּ פְּרָה.
וּבְכַךְ אָנוּ גַם מְזַהְרִים בְּשִׁמְרַת הַמִּחְשַׁבָּה
הַמִּחְשַׁבָּה יֵשׁ לָהּ כּוֹחַ מְאֹד גְּדוֹל לְפַעֵל לְמַעֲלָה.
מִחְשַׁבּוֹת זְרוֹת הֵם פְּגָם הַשְּׁכָל בְּעַקְלָקְלָה
וּמִדָּה טוֹבָה מְרַבָּה בְּמַעֲלַת הַמִּחְשַׁבָּה טוֹבָה.

המשיך פניני פרישה

סיפורים מאירים

סיפורי פרישה בנושאת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זשי"ע

"לחק עולם מאת בני ישראל" (ויקרא ח ד)

אני מעיין בספר הזה מדי יום ביומו

קשר מיוחד במינו היה לחסיד רבי נתן צבי קעניג ראש כולל ברסלב ב"ב, ומגדולי משפיעי החסידות עם מרן הסטייפלר, רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצוק"ל, מנהיג עולם התורה באותם ימים. בכל פעם שהיו נפגשים, שוחחו ארוכות בדברי תורה כידידים של אמת אשר ראשם בשמים. והיה באחד הימים, גמר אומר בליבו של רבי נתן צבי - כי הגיע הזמן להגיש לידיו הסטייפלר את הספר הקדוש "ליקוטי מוהר"ן". היה זה אחרי מספר פעמים שהסטייפלר, שידע כי הגרני"צ קעניג הפך מבחור ליטאי לאחד ממשפיעי חסידות ברסלב, שיבח בפניו את דרכה של חסידות ברסלב, ואף על פי שרגלה היה למעט בדיבור ושקל כל מילה שיצאה מפיו - כאשר שוחח על דרכה של ברסלב הוא דיבר בהתלהבות גדולה.

ואז אז החליט הגאון רבי נתן צבי כי בפעם הבאה שיעלה לביתו של גדול הדור יביא איתו את הספר הקדוש ועיניו לו אותו במתנה. חלפו ימים אחדים, ובהזדמנות הראשונה שנקלעה לידו הביא עמו ליקוטי מוהר"ן ועלה לביתו של הסטייפלר.

הסטייפלר, שכמו תמיד שמח לפגוש את הרב קעניג, פתח עימו בשיחת קודש בדברי תורה העומדים ברובו של עולם. רגע לפני סיום, שלף רבי נתן צבי את הספר ליקוטי מוהר"ן הגישו לסטייפלר ואמר לו: הבאתי לכם את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן של רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב, הרגע אחרא דמה בעיניו לנצח. הוא המתין לראות את תגובתו של גדול הדור, אך מה שקרה שניה אחר כך - איש לא יכול היה לצפות...

הסטייפלר נעמד על מקומו, צעד לעבר ארון הספרים העתיק, שלף משם כבקי ורגיל ספר ישן ובלה מרוב ימים ומרוב לימוד, ניגש לגרני"צ קעניג ואמר לו בחדות ובבהירות כמו שרק הסטייפלר ידע להתבטא: "הנה" "הנה" הליקוטי מוהר"ן שלי, והוסיף ואמר דע כי אני מעיין בספר זה מדי יום ביומו. לא הכל אני מבין, אבל הספר הזה מעורר אותי ל"יראת שמים"...

"והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה" (ויקרא ו ה)

הדפסת התיקון הכללי בגלות שאנחיי

היה זה החסיד ר' אברהם נחום פשווון, שהתקרב לדרך החסידות עוד בהיותו בחור בישיבה 'דרכי נועם' שבעיירה גור בפולניה, ולאחר מכן התגלגל בדרך לא דרך בימי מצוקה - במלחמת עולם השנייה, בה הגרמנים הצוררים טבחו ביהודים הי"ד - ומשם לעיר שנחאי שבארץ סין, ומשם היגר לארה"ב והקים בית לתפארה לאחר כל התלאות.

בתקופה זו ששה בשנחאי, קבעו קבוצת תלמידים מיישבת יח"ל ועמם ר' אברהם נחום את מקום לימודם ותפילתם בבית הכנסת 'אהל משה' ששכן במחוז 'הונקיי' ברובע הסיני העתיק של שאנחיי. וכפי שמסופר בביטאון 'אבקשה' על הנסים הגלויים וההשגחה פרטית שסיבבו עמם מהשמים. אחת הבעיות מהן סבלו הפליטים, הייתה חוסר בספרי קודש. מגמרות וספרי ראשונים ועד לספרי החסידות.

רוב הבחורים אמנם נשאו עמם בין המטלטלין המעטים שליוו אותם בכל מסעותיהם ספרי לימוד בודדים, וגם הגיעו גמרות במשלוח מיוחד מאמריקה, אך הקומץ לא השביע את הצימאון הגדול. בשנחאי התודעו הפליטים לשיטת דפוס מיוחדת שבה השתמשו המקומיים, באמצעות אבן מסוג מסוים עליה חרצו חריצים ועשו 'לוחות' והדפיסו. אך סוג הנייר היה כהה במיוחד ואיכות ההדפסה הייתה רודה ולעתים הצלצוצה בצורה חלקית קטעונים היו מחוקקים. אולם ההכרח הניע אותם להדפיס ספרים רבים, והספרים הראשונים שיצאו ממכשך הדפוס עוררו רעש בקהילה היהודית בשנחאי והדבר גם התפרסם בהרחבה בעיתונות המקומית.

באותן שנים. תשי"ב - תשי"ג, כמעט ולא נדפסו ספרי קודש יהודיים בעולם כולו עקב מערבולת האש הנוראית שזעזעה מוסדות תלבי בכלל ואת העם היהודי בפרט. המקום הכמעט יחיד שבו נדפסו ספרי קודש רבים באותן שנים הייתה העיר שנחאי.

ר' אברהם, חסיד ברסלב האמון על הפצת המעיינות. הביא לדפוס בשנחאי בשנת תשי"ג את ה'תיקון הכללי' יחד עם ההקדמה והתפילה מיאמתחת הכתבים, ובסופו צירף את ה'יצעטיל קטן' מהרה"ק רבי אלימלך מליזענסק ז"צ. וכשהתברר לאחר ההדפסה כי אחד הדפים חסר השלימו בכתב ידו.

מעניין לציין: שבשנת תשי"כ כשהגיע מארה"ב לארץ ישראל נפגש עם אנ"ש, ובמיוחד הייתה נרגשת הפגישה בינו ובין רבי בן ציון אפרט, אותו לא ראה מזה שנים.

בנו יחידו ר' יעקב דוד ששלח אותו ללמוד בארץ ישראל בגיל שנים עשר הלך לצדו, ובדרך פגשו יהודי שהכיר עוד מגלות שאנחיי, כשאלו "מי הילד שלצדך"? השיב ר' אברהם נחום "זה בני", החל להלה לבכות בחרוכה של עיר מרוב התרגשות, הוא לא היה מסוגל להאמין שיהודי בגילו אחרי כל מה שעבר הצליח להשתקם ולהקים בית. ב"ז בכסלו עלתה נשמתו לגנוי מרומים, מיטתו הובאה ארצה והגיעה שעה לפני מועד הלוויה, ועקב טרדת בני המשפחה בסידורי הקבורה - נותרה ללא משגיחה. באותה שעה יצא הי"בית ישראל מגור מבית מדרשו עם משמשו רבי חנינא שיף, ושאל של מי הלוויה? כשהשיבו לו, כי ר' אברהם נחום פשווון הוא המנוח, ציוה על גבאו ללכת לקרוא לציבור, והוא עצמו נשאר כחמש דקות לשמור על המיטה. בגור הפליאה את המעשה, היות ודרכו של הבית ישראל הייתה שלא ללכת ללוויה ובוודאי לא לשמש כשומר.

ר' אברהם נחום הובא למנוחות בחלקת ברסלב בהר הזיתים, ועל קברו נחקק "ברסלב חסיד"

מן ספצ'ר שהיא ישיבת התקדים | איך מעירים!?

לדעים קרים! נמצאים אנו בימי בין הזמנים, לא סתם בין הזמנים, אלא של ימי ניסון, ימים שקלל בני הבית עובדים קשה, כל אחד בתחומו, שהפל יהיה נקי מחמץ. יפה ומסודר לכבוד החג. קשנמצאים במצב זה, לא פעם אנו רגילים להעיר אחד לשני, לפעמים חלילה גם להקפיד ונדומה. עד כמה אנו צריכים להזהר מלהעיר לאחר שעובד קשה, נוכל ללמד מספור זה: היה זה חסיד מתלמידי רבנו רבי נחמן מברסלב, שעשה סכה יקרה ומפארת והוציא על כך סכום גדול. קרב וביא ליל החג, ותלמיד זה, בקש מרבנו את הזכות שיבא לקדש אצלו בספקו - גליל החג הראשון. ורבנו מלא את מבקשתו והגיע יחד עם תלמידו רבי נתן ללכת. בעת שייבטח בסכה, העיר רבי נתן שהסכה אינה כשירה כל-כך על-פי הדין. אולם רבנו שתק ולא העיר על כך. כשקרא רבי נתן, שרבנו שותק, שתק גם הוא. בדרך חזרתם אמר רבנו לרבי נתן: "יהודי שמיגע עצמו כל-כך, ומוציא כל-כך הוצאות על הסכה, אתה בא לפסלה מחמת חמרות 'תורת ולשבר את רוחו'...?" כמה נוכל ללמד מכך, שאפילו לדבר הלכה ומצוה - אנו צריכים לדעת איך להעיר לזולת, לא לשבר את רוחו חלילה, אלא אדרבה לעודדו ולחזקו בעבודתו.

העלה', עולה במספר שם: הוי"ה. והרי עיקר האלקות הוא בלב, כמו שכתוב: "צור לבבי", (ליקוטי מוהר"ן מ"ט). וקרנן העולה, מכפר על הרהורי הלב - ששם נמצא אלקותו כביכול, ולא שמרם כראוי. ובפשוטות הדברים אפ"ל, שהרי 'קרנן עולה' כליל לה', וזה רמו של שם הוי"ה בקרבן עולה.

"ואש המזבח תוקד בו" (ו' ב)

שולחנו של אדם דומה למזבח (ברכות נ"ה): ששובב על אכילתו של האדם. ובליקוטי מוהר"ן (תורה קכ"ט) שטבע האכילה שהמזון נתהפך לניזון, ונהפך לחלק האדם ממש. וזה: 'ואש המזבח תוקד בו', שאכילת האדם נותנת לו את החיות, שהוא: אש. 'תוקד בו' שעמו הוא חי, וממנו יש לו חיות. והוא חיזוק למעשה, כמה יש להיזהר בכל מה שמכניס אדם לפיו, שזה נהיה חלק ממנו. וכמובא באריכות על הברורים הנעשים ע"י המאכלים.

"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" (ו' ו)

שולחנו של אדם דומה למזבח (ברכות נ"ה): ששובב על אכילת האדם. ואש' רמוז על דברי תורה 'הלא כה דברי כאש', שיש ללמוד דברי תורה על השולחן, בבחינת 'אש תמיד'. וזה: 'לא תכבה' אותיות הפנימיות: 'כ"ב' - כנגד כ"ב אותיות שבתורה, ואותיות החיצוניות, ר"ת 'תורת ה'.

"ולבש הכהן מדו בד" (ו' ג)

דברי רש"י: 'היא הכתונת, ומה תלמוד לומר מדו שתהא כמידתו'. ואפ"ל: 'מדו' עולה במספר: חמישים, כנגד: חמישים שערי בינה' וזה דיוקו של רש"י: 'שתהא כמידתו, על אלו אשר רוצים להיכנס ולהשיג את חכמת התורה, יש להם ללכת לפי מידתם ולפי גבולם, כמו שכתוב: 'במנופלא תוך אל תדרוש'. ו'איזהו חכם המכיר את מקומו', וכמובא (ליקוטי"מ נ"ד, ובארכה בליק"ה): על הזהירות שיש להיזהר מריבוי אור. ואפשר להסמך לכך הכתוב: 'כתנת בד קדש ילבש', ש'קדושה' רומזת על 'התורה' וכדברי חז"ל: 'אותו היום שמת רבי בטלה קדושה' (כתובות ק"ג). וקדושה וחכמה חד הם כמובא. כן אפ"ל שפסוק זה של: 'כתנת בד קדש' כתוב על יום הכיפורים שבו נאמר: 'סלחתי כדברך', שלאחריו קיבלו התורה, קשר לתורה הרמזו בתיבת: 'מדו'.

"אל מחוץ למחנה אל מקום טהור" (ו' ד)

על אף שהוא 'מחוץ למנה', אך הוא עדיין: 'מקום טהור'. שנשארים בטהרתם. 'ישראל אף עלפי שחטא ישראל הוא' (סנהדרין מד). וכמובא בליקוטי"מ (תורה פ') עה"פ: 'ישראל אשר בך אתפאר'. והדגשו של 'מקום', אפ"ל, ע"פ דבריהם (יומא נו): 'שאיילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם. וזהו: 'מקומו' על הקב"ה כביכול שנקרא 'מקום'. וכן דיוקו של 'מקום' שמכיוון שהוא: 'מקומו של עולם', והוא למעלה מהזמן והמקום, לכך הוא תמיד עם בני ישראל.

"וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן" (ו' ו)

בקרנן 'מנחה' כתוב: 'הקרב אותה'. ע"פ המובא עה"פ: 'ונפש כי תקריב קרבן מנחה', ובדברי רש"י שהעני נותן את כל אשר לו לכן כתוב 'נפשי'. (וכמובא באריכות ע"כ בליק"ה) וזה 'הקרב' - קירבה מיוחדת.

זוית ראָפּה <<

גם זאת נזכור
בביעור החמץ:
"רהם עלינו
למענד
ותסיר ותבער
ותבטל מאתנו
השאור והחמץ
שבלב"
(ליקוטי תפילות)